

Per la millora de la situació del comerç rural català

Per què ens estem quedant sense botigues al món rural català?

La situació actual del comerç rural català no és exclusiva sinó que és compartida amb la del comerç en general. Un seguit de canvis profunds a nivell econòmic i social han impactat directament, i podríem dir, negativament, en la competitivitat i la pervivència del comerç. Les noves formes de comprar i els nous hàbits de les persones consumidores especialment motivats per la irrupció de les noves tecnologies i la digitalització del comerç; l'entrada de productes al mercat procedents d'arreu del món, que amplien substancialment l'oferta, i l'aparició de les plataformes de distribució i logística, que faciliten la seva entrega directament a les llars; la deshumanització de l'acte de comprar substituïda per l'ús de tecnologies, especialment entre les generacions més joves, però que també s'ha estès fàcilment a capes de població d'edats més avançades; són alguns factors que han generat grans impactes en el comerç català.

En l'àmbit rural, pren especialment rellevància per la fragilitat de la viabilitat dels negocis comercials, deguda a una poca massa crítica de potencials clients, a la qual s'hi suma un creixent despoblament i progressiu envelliment de la població. Tots aquests factors no ajuden a la competitivitat i sosteniment del comerç rural català. Com a conseqüència, molts comerços lluiten per subsistir i es sostenen per la vocació i dedicació dels seus titulars, que aguanten fins a la jubilació, i un cop aquesta arriba, el comerç tanca per manca de relleu familiar generacional. Pel que fa a l'obertura de nous comerços en el món rural, aquesta difícilment té lloc per les poques opcions de disposició de locals, ja que els que tanquen per jubilació no els lloguen doncs sovint es troben al mateix lloc de l'habitatge i poques opcions de ser viable i els escassos i a vegades, carregosos en termes de burocràcia, suports de l'administració pública envers l'activitat econòmica a les zones rurals. No obstant, hi ha una creixent presa de consciència de la importància que representa per a un poble l'existència d'un comerç i, en aquest sentit, també hi ha una preocupació per part de les administracions de zones rurals de poder impulsar polítiques públiques que donin suport al comerç que encara es manté al poble, amb totes les seves dificultats de viabilitat, o de promoure l'obertura d'algun tipus de comerç en aquells pobles que no compten amb cap tipus de negoci d'aquestes característiques.

Els mapes següents mostren el nombre de comerços del **sector quotidià alimentari i quotidià no alimentari**¹ en els municipis del conjunt de Catalunya, per una banda, i en els micropobles (municipis de menys de 1000 habitants), per l'altra.

Pel que fa al conjunt de Catalunya:

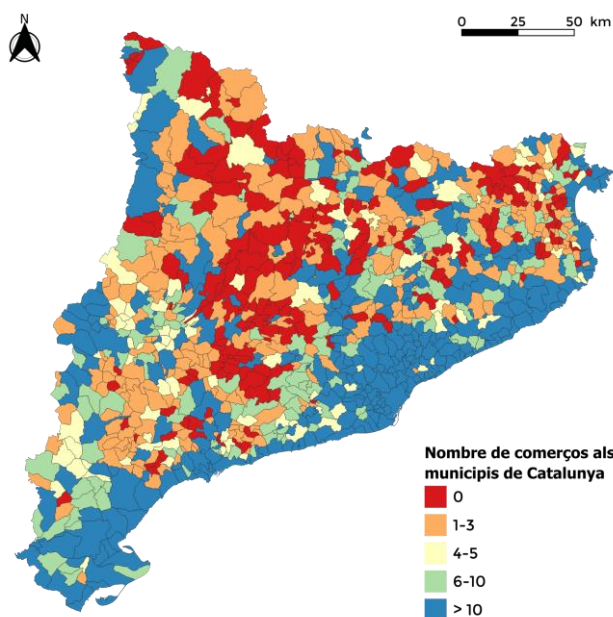
- En general, s'observa una diferenciació territorial quant a nombre de comerços per municipis. Els municipis de l'àrea metropolitana de Barcelona i la seva àrea d'influència, així com altres capitals com Tarragona, Lleida i Girona i el litoral mostren una concentració d'establiments comercials més elevada (**més de 10 comerços** per

¹ S'han escollit aquests dos sectors de comerç, ja que representen els serveis comercials més essencials per a la vida diària de la ciutadania i la seva distribució és un indicador de l'autonomia comercial bàsica d'un municipi.

municipi)), fet que reflecteix una forta presència del comerç en nuclis urbans o amb més densitat de població. Els municipis amb més de 10 comerços representen el **31,0%** del total de **municipis de Catalunya (294)**.

- Per contra, les zones d'interior i, especialment, les àrees rurals i de muntanya presenten una realitat molt diferent. Molts municipis d'aquestes zones apareixen en color vermell, és a dir, en aquests municipis no hi ha **cap comerç (19,0% dels municipis de Catalunya, 180)** d'aquests sectors; o bé en color taronja, el que vol dir que tenen entre **1 i 3 comerços** dels sectors abans esmentats (**25,9% dels municipis de Catalunya, 245**). Aquesta nul·la o baixa presència de comerç comporta un greuge per a la població d'aquestes zones, ja que els seus habitants han de desplaçar-se a altres poblacions per satisfer les seves necessitats bàsiques de consum. Aquesta realitat té implicacions importants en la qualitat de vida de la ciutadania, especialment per a la gent gran o persones amb dificultats per moure's.
- La distribució també reflecteix la correlació existent entre la densitat poblacional, l'activitat econòmica i la presència d'establiments comercials. Les zones amb major activitat econòmica i turística tendeixen a mostrar una major concentració de comerços.
- Els municipis que tenen entre **4-5 comerços** dels sectors quotidià alimentari o quotidià no alimentari representen el **9,3%** del total de **municipis de Catalunya (88)** i els que tenen entre **6-10 comerços** el **14,8% (140)**.

Mapa 1. Nombre d'establiments comercials dels sectors quotidià alimentari i quotidià no alimentari per municipi. Catalunya. Any 2023.

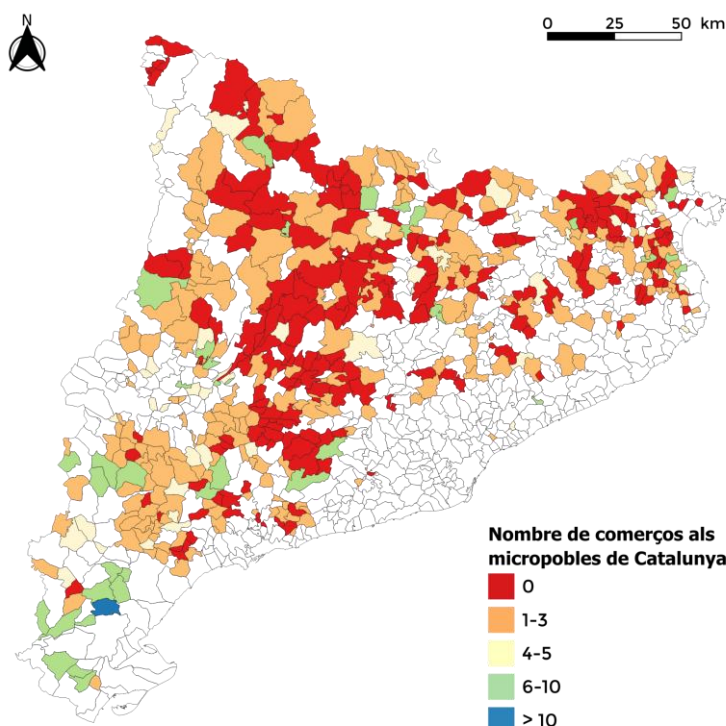

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Cens d'establiments comercials de Catalunya del Departament d'Empresa i Treball de la Generalitat de Catalunya.

Pel que fa a la situació del comerç a nivell de micropobles², la distribució de comerços dels sectors quotidià alimentari i quotidià no alimentari és la següent:

- S'observa un **predomini de municipis que no tenen cap comerç** (color vermell, **37,4%** dels micropobles, 179) o que tenen entre **1 i 3 comerços** (color taronja, **45,8%** dels micropobles, 219), fet que indica que una gran part dels micropobles té una oferta comercial dels sectors quotidià alimentari i quotidià no alimentari inexistent o molt reduïda. Els territoris més afectats són les comarques interiors (Anoia, Berguedà, la Conca de Barberà, les Garrigues, la Segarra, el Solsonès) i de muntanya, que coincideix amb els municipis amb una densitat de població més baixa.
- El **9,2%** dels micropobles tenen entre **4-5 comerços** d'aquests sectors (44) i el **7,3%** en tenen entre **6-10** (35).
- Només **un micropoble**, Tivenys, **té més de 10 comerços** dels dos sectors esmentats.

Mapa 2. Nombre d'establiments comercials dels sectors quotidià alimentari i quotidià no alimentari per municipi. Micropobles. Any 2023.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Cens d'establiments comercials de Catalunya del Departament d'Empresa i Treball de la Generalitat de Catalunya.

² Micropobles: municipis de Catalunya amb menys de 1.000 habitants. Any de referència: 2023. A Catalunya hi ha un total de 478 micropobles#, és a dir, més de la meitat dels municipis de Catalunya ho són (50,5%).

En aquest context creiem que té tot el sentit plantejar-se la necessitat d'introduir canvis en les línies de treball del Govern en els propers anys per a aturar i revertir aquesta tendència, convençuts que és imprescindible introduir a l'agenda nacional el reequilibri territorial del país. A ningú li convé que les zones rurals perdin serveis, públics i privats i es vagin convertint en espais abandonats per la població, quan podrien ser el destí vital de moltes persones joves. Al final, a la franja costanera no hi cabrà ningú mentre l'interior es buida.

Amb polítiques actives en matèria de reequilibri les zones rurals, les zones d'interior poden ser la resposta a moltes necessitats presents dels catalans i les catalanes. Però cal revertir les tendències que han operat els darrers anys, també en matèria de política comercial. Per això aquesta norma que ara es modifica és una bona oportunitat que caldria aprofitar.

De la mateixa manera que la llei busca adaptar-se a la normalització del comerç electrònic, actualitzar-se a noves pràctiques en matèria de promocions i rebaixes, simplificar registres i alguns procediments, és innegable que introdueix elements de millora en matèria de venda de proximitat, un tema clau per als municipis de les zones rurals.

Però estaria bé que les dues normes que, com es posa de relleu a l'exposició de motius de la proposició de llei, "són la base de l'ordenació comercial a Catalunya" i que es manifesta que es vol adaptar a transformacions econòmiques, socials, ambientals i digitals dels darrers anys, s'adeqüin també a donar resposta al repte demogràfic, a revertir el despoblament i a equilibrar el país. Aquesta és la finalitat que mou les propostes que a continuació detallem.

Amb aquesta finalitat estem treballant un PROGRAMA DE CREACIÓ DE CENTRES MULTISERVEIS ALS MICROPOBLES per al qual esperem el suport i la implicació del govern per al seu finançament i del qual els parla al final d'aquest text.

Propostes de modificació al Projecte de Llei per a la modificació de la Llei 18/2017, d'1 d'agost, de comerç, serveis i fires, i del Decret Llei 1/2009, de 22 de desembre, d'ordenació dels equipaments comercials

Substitució a l'Exposició de motius apartat IV

L'article 2.3 dona una nova redacció a l'article 9.2 del Decret Llei 1/2009 per equiparar els criteris de localització i d'ordenació dels petits establiments comercials (PEC) als establerts per a la resta de categories d'establiments, i adequar-los a determinades morfologies urbanístiques existents, **especialment en municipis petits, de fins a 5.000 habitants especialment en municipis rurals.**

Motivació
Es proposa aquesta denominació per a adequar-la a la que estableixi l'Avantprojecte de Llei de l'Estatut del Municipi Rural, que està acabant de tramitar aquest parlament. Es proposa per aquest punt i per a tots els que fan referència a trams de població per sota dels 5.000 habitants

Article 1. Modificació de la Llei 18/2017, de l'1 d'agost, de comerç,

1.2 Es proposa modificar l'apartat 3 de l'article 16,

L'obligatorietat de punt de recollida s'esmenta només per als municipis que disposin de TUC. A l'àmbit rural les empreses que es dediquen a la modalitat de venda de productes a distància no assegurin el lliurament al domicili de qui fa la compra, ni tant sols al municipi, sinó que s'obliga a desplaçar-se al comprador a una capital propera.

Suggerixo que s'addicioni

«3. Les empreses que es dediquen a la modalitat de venda de productes a distància, en els municipis que disposin de trama urbana consolidada, a més de la possibilitat de lliurament del producte a l'adreça postal assenyalada per la persona compradora, han d'oferir-li i facilitar-li la possibilitat de recollida i devolució del producte en un establiment o punt de recollida físic dins del perímetre de la trama urbana consolidada. Totes aquestes empreses han de disposar de punts de recollida i de retorn, propis o aliens, que s'han de situar d'acord amb els paràmetres de localització que han d'establir els ajuntaments respectius, i que no poden estar ubicats a una distància superior a 500 metres de l'adreça postal assenyalada per la persona compradora.

En la resta de municipis, han d'oferir un punt de recollida i retorn, propi o aliè que no poden estar ubicats a una distància superior de 5000 m de l'adreça postal assenyalada per la persona compradora. En els municipis rurals els ajuntaments podran oferir la funció de punt de recollida i retorn amb mitjans propis o "armaris intel·ligents"

Motivació

Per tal de facilitar que no s'agreuï la manca de serveis comercials i l'aïllament de la població, es proposa tractar les zones rurals amb unes exigències de disposar de punts de recollida i lliurament com a les zones urbanes però amb distàncies amb les adreces postals de la persona compradora adaptades a les zones rurals i trencar d'aquesta manera la tendència de fer desplaçar les persones usuàries d'aquest tipus de comerç a la capital de la comarca com passa actualment. Per altra banda identificar aquests punts suposarà incorporar activitats als llocs que diguin a terme aquesta funció als municipis rurals

Article 1. Modificació de la Llei 18/2017, de l'1 d'agost, de comerç, serveis i fires.

Es proposa fer una addició a l'article 53 *Concepte, objecte i contingut*.

1. El departament competent en matèria de comerç, juntament amb les polítiques de foment que duen a terme els ajuntaments en el marc de llurs competències, ha de posar en pràctica polítiques de foment de la competitivitat del comerç urbà per a contribuir a millorar-ne l'eficiència, la competitivitat i la sostenibilitat, i posar a l'abast del sector les eines que permetin als seus integrants tenir més capacitat d'adaptació a l'entorn actual, de creixement i d'internacionalització. Aquestes polítiques s'han de concretar per mitjà de plans que desenvolupin objectius i actuacions per a períodes determinats.

Així mateix el departament competent en matèria de comerç, ha de desplegar les mesures necessàries per tal de garantir que es creen les condicions per a que l'activitat comercial no desaparegui, es mantingui i creixi en els municipis rurals de Catalunya i que es presti de manera eficient i adequada al seu entorn. Aquestes condicions s'han de dimensionar, concebre i desplegar atenent les limitacions tècniques i econòmiques dels ajuntaments rurals.

Motivació

Les dades de reculada del serveis comercials a les zones rurals fan necessari que s'incorpori a l'agenda del govern de manera específica la lluita contra la desertització en matèria de comerç i l'efecte que té sobre l'aïllament de la població. Així ho proposem en aquest article de la llei que fixa concepte objecte i contingut de l'acció que ha de desplegar el departament competent en matèria de comerç, de manera que incorpori com a part essencial de la seva actuació el treball a les zones rurals. Si fins ara aquest àmbit d'actuació no ha estat objecte de l'acció dels diferents governs, ara l'Agenda Rural la situa com a necessitat i la situació crítica del comerç en aquestes zones ho demana.

Es proposa fer una substitució de part del text de l'article 53 *Concepte, objecte i contingut*

2. (...)
 - d) Establir programes per al foment, el manteniment i la sostenibilitat del comerç en l'entorn rural i la creació de ~~sens perjudici de~~ noves implantacions, amb l'objectiu de mantenir la dinamització social que representa la continuïtat d'aquest comerç en ~~les poblacions petites.~~ els municipis rurals.

Motivació

Es proposa una orientació més proactiva a l'acció del govern específicament pel que fa a la creació de botigues i adequar de la denominació usada a l'AVL de l'Estatut del Municipi Rural de manera que s'eviti la càrrega de subjectivitat del terme "petit" (el poble de Pinós té un terme de 104 km2 i Barcelona de 101...)

Es proposa afegir un nou article

Article 54 bis

Àrees de promoció econòmica rural

1. Les polítiques de foment de l'activitat comercial a les zones rurals han de ser objecte d'actuacions ajustades a les seves especificitats en clau territorial i han de permetre assegurar serveis estructurals de dinamització econòmica i social per garantir la qualitat de vida als pobles. El departament competent en matèria de comerç es facilitarà el suport per a delimitar àrees de de promoció econòmica rural per tal de fomentar el desenvolupament d'actuacions entre agents socioeconòmics implicats en el desenvolupament de les zones rurals.
2. Les finalitat de les àrees de promoció econòmica rurals són
 - a) Mantenir i assegurar l'accés als serveis essencials de dinamització econòmica als municipis rurals.
 - b) Millorar la cartera de serveis de dinamització econòmica als entorns rurals com són els servei de farmàcies, comerços, oficis bàsics, gestions bancàries i caixers, bars, entre altres.
 - c) Vetllar pel relleu generacional dels establiments essencials, que aporti modernitat i innovació.
 - d) Desenvolupar polítiques que donin suport a la transmissió de negocis i potenciar programes adreçats a reemprendre en entorns rurals. Eliminar traves burocràtiques per a la transmissió de negocis i facilitar ajuts per adequar-se a les normatives d'actualització de l'activitat i donar suport als autònoms que gestionen aquests projectes comercials.
 - e) Donar eines als municipis rurals per a mantenir i garantir serveis comercials.
 - f) Impulsar la creació de nous establiments comercials adaptats al territori. Dinamitzar el comerç amb una visió coordinada amb el sector turístic. Fer accions de promoció del comerç local, senyalització del comerç, fidelització dels clients, accions formatives per als treballadors, etc.
 - g) Afavorir la creació d'una nova generació de comerços ambulants i d'establiments multiservei.
 - h) Impulsar i donar suport a l'artesania. Valorar la feina dels artesans i fomentar la seva unió/dinamització.
 - i) Promoure les mesures de caràcter fiscal que afavoreixin la implantació d'aquestes activitats.

3. Les àrees de promoció econòmica rurals han de disposar d'un pla estratègic per a establir les activitats de foment més adequades i d'una gerència professional per al compliment de llurs finalitats, i s'han de fonamentar en la col·laboració i en un finançament específic.

Motivació
Una vegada desplegades les àrees de promoció econòmica urbanes, entenem que cal crear un recurs específicament adreçat a crear polaritats d'acció comercials a les zones rurals connectades amb les seves especificitats de desenvolupament econòmic i territorial. Un recurs amb una base estratègica compartida, una delimitació territorial associada a aquesta estratègia compartida, amb una governança multinivell, amb equips professionals i amb una cartera de recursos àmplia.

Es proposa un nova Disposició adicional primera

Els municipis rurals queden exempts del compliment de la funció d'inspecció prevista al capítol 1 de la Llei. Aquesta funció als municipis rurals l'exercirà l'Administració de la Generalitat, per mitjà de la direcció general competent en matèria de comerç.

Motivació
Els municipis rurals no disposen dels recursos necessaris per a destinar a aquesta funció inspectora. Massa normes ja recullen obligacions que la realitat no permet que es diguin a terme. Tenir inspectors de comerç funcionaris en organitzacions que no poden contractar per tenir taxes de reposició bloquejades, amb dotacions de capítol 1 insuficients no és possible. La manca de recursos econòmics ni la possibilitat de crear places de tècnics a dedicació completa fan que no es pugui assumir aquesta actuació inspectora per part dels ajuntaments rurals.

Es proposa la substitució del text de la Disposició final tercera

Projecte de Llei de les àrees de promoció econòmica rural

1. El Govern, en el termini de divuit mesos a comptar de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, en el marc del que estableix l'article 54 bis, ha d'aprovar un projecte de Llei per a establir el marc regulador de les àrees de promoció econòmica rurals per a fer-ne possible la implantació. Aquest projecte de Llei, com a mínim, ha d'incloure:

a) Els requisits que han de complir les àrees de promoció econòmica rural perquè es puguin constituir, que són els següents:

1r. La definició de la delimitació territorial de l'àrea de promoció.

2n. La definició de la governança de l'àrea

3er. L'establiment d'una gestió professionalitzada.

4art. El pressupost necessari per a portar a terme el pla estratègic definit.

5è. La forma jurídica i els estatuts més adequats a la missió de l'àrea de promoció.

6è. L'instrument de col·laboració amb els ajuntaments on es troba emplaçada l'àrea.

b) El procediment per a la constitució i l'extinció de l'àrea de promoció econòmica urbana, la durada, les funcions, el contingut del pla estratègic corresponent, i també l'organització i el funcionament.

2. El Govern ha d'aprovar les disposicions i adoptar les mesures que calguin perquè les àrees de promoció econòmica rural disposin de mitjans de finançament específic per a poder portar a terme llurs plans estratègics.

3. Per a la definició d'aquesta llei es demanarà la participació del Consell Català de Municipis Rurals.

Motivació
En coherència al que es proposa per a un nou article 54-bis, es desplega el contingut de la llei que ha de desplegar les àrees de promoció econòmic rurals.

Article 2. Modificació del Decret Llei 1/2009, de 22 de desembre, d'ordenació dels equipaments comercials

2.3 Es proposa modificar els apartats 2 i 3 de l'article 9, que queden redactats de la manera següent:

«2. Els petits establiments comercials es poden implantar en sòl urbà i urbanitzable on l'ús residencial sigui dominant, sempre que no configurin un mitjà establiment comercial, un gran establiment comercial o un gran establiment comercial territorial.

»S'exceptuen d'aquest paràmetre general d'implantació els casos següents:

»a) Els petits establiments comercials en els municipis amb una població menor o igual a 5.000 habitants es poden implantar on el planejament urbanístic ho permeti, sempre que no configurin un mitjà establiment comercial, un gran establiment comercial o un gran establiment comercial territorial.

»b) Els petits establiments comercials dedicats a la venda de proximitat de productes **d'artesanía** o agroalimentaris que dediquin, com a mínim, el 25% de la seva superfície de venda a l'oferta **artesanal** o agroalimentària de producció i/o de producció i elaboració pròpia o de **producció aliena i d'elaboració pròpia** es poden implantar en els àmbits permesos pel planejament urbanístic.

Motivació

Es creu del tot necessari ampliar aquesta possibilitat de venda tant als artesans de zones rurals i com als elaboradors que no treballen amb matèria de collita o producció pròpia. Cal poder vendre en els punts d'elaboració productes com els derivats làctics encara que no es disposi de ramats propis o confitures elaborades i situ adquirint la matèria primera a la zona i sense que calgui exigir la condició de productor.

Article 2. Modificació del Decret llei 1/2009, de 22 de desembre, d'ordenació dels equipaments comercials

Es proposa afegir a Article 4 *Principis rectors del Decret llei*

(...) 4.2 Sota aquests principis es persegueixen els objectius següents:

b) La consecució de l'equilibri territorial que garanteixi l'accés de tots els ciutadans i ciutadanes a la xarxa de serveis comercials que s'adapti a les seves necessitats i exigències **adequades per als que viuen tant en entorns rurals com en entorns urbans.**

c-bis) Lluitar contra la desertització comercial a rural per a garantir tant l'abastament de les zones rurals com el manteniment de la funció social relacional associada al comerç local.

Motivació

Ampliar els objectius de decret llei als relatius a treballar pel reequilibri territorial i la reversió del despoblament i construir un text amb major caràcter proactiu.

PROGRAMA DE CREACIÓ DE CENTRES MULTISERVEIS ALS MICROPOBLES

El programa vol construir un comerç als municipis rurals que pot ser molt més que una activitat econòmica i un negoci, doncs en un entorn rural, pren especial importància el valor social del comerç local.

Així, el comerç rural aporta valors:

- Convivència: genera un espai de trobada i intercanvi social.
- Arrelament i pertinença: provoca un sentiment de pertinença a la comunitat i afavoreix la cohesió social.
- Equitat: propicia un repartiment de riquesa més equitatiu i lligat al territori (reequilibri territorial).
- Proximitat: preserva productes i tradicions locals.
- Seguretat: garanteix el proveïment de productes bàsics a les zones rurals.
- Atenció personalitzada: tracte proper i humanitzat
- Economia local: genera activitat econòmica al territori.
- Sostenibilitat: redueix desplaçaments i petjada ambiental.
- Resiliència comunitària en moments de crisi o emergència

El programa s'enfoca, especialment, a ajuntaments i altres ens locals de tota Catalunya que no disposin d'establiments comercials i que puguin comptar amb un espai de titularitat municipal o, en el seu defecte, hi hagi la possibilitat d'optar a una cessió d'espais de titularitat privada per tal de poder-hi ubicar un espai multiserveis rural.

De totes maneres, cal tenir present també la situació, igualment delicada i crítica, d'aquells municipis, la majoria micropobles també, que compten amb molts pocs establiments comercials i per als quals també seria convenient contemplar algun tipus de suport per garantir la continuïtat i reforçar la sostenibilitat del comerç existent abans que aquest acabi tancant per manca de relleu i de viabilitat.

El programa s'adreça a dos perfils de beneficiaris:

- **Ajuntaments:** Ajuntaments que promouen un espai multiserveis al seu municipi de nova creació o bé compten amb un espai multiserveis en funcionament. Ajuntament a títol individual o en col·laboració amb altres ajuntaments propers.
- **Privats:** Persones físiques o jurídiques que volen gestionar o gestionen un espai multiserveis.

Per a cada tipus de perfil, el programa entén que ateses les característiques dels micropobles i dels gestors, cal assegurar un seguit de suports econòmics i tècnics que compensin les dificultats de mercat en les zones despoblades:

Suport a ajuntaments

- Suport econòmic per pagar inversió en rehabilitació i obra de l'espai
- Suport econòmic per a l'adquisició d'equipament i mobiliari necessaris per al funcionament de l'espai (que pot haver d'incloure habitatge).
- Suport tècnic per determinar model de gestió, elements que configuren la concessió tipus de cessió o conveni a formalitzar amb la propietat privada, pla d'usos de l'espai, redacció de projectes i procés de selecció de la persona gestora.
- Suport a reparació i manteniment d'elements destinats a l'activitat comercial, a la nova adquisició de materials que siguin necessaris i al manteniment de programari informàtic i màrqueting digital.

Suport a privats

- Suport econòmic per a pagament d'un percentatge de les quotes del Règim Especial de Treballadors Autònoms.
- Suport econòmic per a bonificacions en el lloguer del local i el pagament d'impostos municipals com per exemple la taxa d'escombraries
- Subvencions per sufragar una part de les despeses de factures de subministraments com l'aigua, el gas, la llum, el telèfon, internet, etc.
- Suport tècnic en elaboració del pla d'empresa, formació específica en gestió de negocis multiservei, suport en la tramitació administrativa de les ajudes que se sol·licitin, acompanyament empresarial en matèria de dubtes administratius, comptables, etc, en màrqueting avançat. Estratègies per fidelitzar clients i captar-ne de nous, xarxes i aliances amb proveïdors i amb altres espais, gestió de personal, ...

Estratègia de suport transversal dels espais Multiserveis Catalans

Es proposa comptar amb una estratègia de suport transversal dels espais multiserveis catalans mitjançant la creació d'una XARXA CATALANA D'ESPais MULTISERVEIS RURALS.

La xarxa ha de canalitzar els suports tècnics que necessiten ajuntaments i persones gestores, treballar la creació de marca i de recursos transversals compartits. La xarxa requereix el finançament d'una secretaria tècnica per tal d'assumir la gestió operativa de coordinació entre els diferents espais adherits, així com del funcionament regular de la xarxa i els diferents serveis i funcions que ha de dur a terme. El finançament de la Xarxa s'hauria de contemplar en el marc d'aquest programa i e podria prestar des d'estructures existents.